

DEN HAAG

Quasikoninklijke status

Prinses-politica Mabel van Oranje spuit kritiek over democratie en pers, maar dankt podium aan datgene wat ze de media verwijt: sensatiezucht

Carla Joosten

Een deftige dame met een dito accent die pontificaal op televisie en in de krant de stand van de democratie bekritiseert. Dat gebeurt niet alle dagen. De dame in kwestie is Mabel Wisse Smit, tegenwoordig Mabel van Oranje. Ze hekelst populistische namen worden niet genoemd, maar in beeld verschijnt Pim Fortuyn – met hun ‘veel te simpele oplossingen voor complexe problemen’. En ze kritiseert de publicatie van cartoons ‘enkel bedoeld om de moslims een lesje te leren’.

De vrijheid van meningsuiting vindt ze wel een groot goed, mits die is gekoppeld aan allerlei voorwaarden. Over de grootste aantasting van die vrijheid – het feit dat de ene na de andere politicus persoonsbeveiliging nodig heeft – spreekt ze in de publiciteit rond haar pamflet *In vrijheid blijven geloven* niet. Opmerkelijk voor iemand die zegt zich ‘grote zorgen te maken over de grote onverschilligheid ten opzichte van onze verworvenhe-

Geen gebrek aan politiek-correcte opvattingen bij Mabel van Oranje

den’. Evenmin spreekt ze over de opkomst van de radicale islam, misschien wel de grootste bedreiging van de vrijheid.

Mabel van Oranje (38) werd afgelopen jaar uitgenodigd om in Vlissingen de Van Randwijk-

lezing te houden, genoemd naar de journalist en verzetsheld Henk van Randwijk. De directeur van het Open Society Institute opende 5 mei 2006 haar lezing met een inblikje in het leven van de Amerikaanse auteur William Faulkner, die zijn privéleven ongewild in de pers zag gebracht. ‘Wat is persvrijheid als die wordt gebruikt voor een middeleeuws aandoende heksenjacht?’ zei de prinses – als zodanig was ze aangekondigd – in Vlissingen.

Haar kritiek werd alom verklaard uit Mabels eigen ervaringen met de media. Na haar verlovings met prins Friso bleek dat de aanstaande schoondochter van koningin Beatrix banden had gehad met de vermoorde crimineel Klaas Bruinsma. Het paar had hierover niets aan de regering verteld. Gevolg was dat ze zonder parlementaire toestemming trouwden, Friso geen troonopvolger meer was en beiden geen lid van het Koninklijk Huis. Dat de Vlissingse rede sporen van de frustratie hierover toonde, was

zonneklaar. Zo niet voor de spreker zelf, die zich – nu de lezing in een pamflet is vervat – alsnog erover beklagt dat de media zich ten onrechte richtten op de paar zinnen over de media, die volgens haar te veel zijn gericht op winstcijfers en amusement.

Friso’s vrouw is geen lid van het Koninklijk Huis, alleen van de familie, maar dat is in de woorden van staatsrechtkenner Peter Rehwinkel een ‘gradueel verschil’. Ze heeft volgens hem meer ruimte om meningen te verkondigen. ‘Maar aan haar woorden wordt meer gewicht toegekend, omdat ze lid is van de koninklijke familie. En daarvan moet ze zich bewust zijn.’

En dat is ze, gezien het moralistische aplomb in haar optreden. Turkije, immigratie, Europa. Aan politiek-correcte meningen geen gebrek. Gaat het over aidsbestrijding, dan hekelst ze niet de promiscuïteit in Afrika, maar de paus of Amerikanen die condoomverspreiding tegenwerken.

In *de Volkskrant* liet Mabel zich interviewen door een met haar bevriende journalist (Yoeri Albrecht) en hoofdredacteur Pieter Broertjes. De Rijksvoorlichtingsdienst attendeerde televisieprogramma *NOVA* op haar beschikbaarheid voor een interview. Een prinses. Dat trekt ook zogenoemde kwaliteitsmedia.

In koninklijke kringen nemen vrouwen titulair de status van hun man over. *NOVA*-presentator Joost Karhof sprak haar aan met ‘koninklijke hoogheid’. In de bereidwilligheid om dit pamflet te promoten, valt enige sensatiezucht te ontwaren: de burger Wisse Smit zou nooit zo’n gehoor krijgen. Maar hier spreekt een prinses die tegen de media aanschopt, de ontwikkeling van de westerse democratie kritiseert en vindt dat ook Nederlanders de vrijheid verkwanzelen. Dat het debat in het land politiek is dan ooit, bevat haar kennelijk niet.

Achteraf was ‘Mabelgate’ voor Mabel een godsgeschenk, want haar quasikoninklijke status biedt haar een podium en alle meningsvrijheid. Zo bezien heeft Nederland er een nieuw soort prinses bij: de prinses-politica die ons eens goed de – nee, haar – waarheid vertelt. ■